

A VÁRÓLISTA ÁTLAGOSAN HÁROM ÉV – ÉLŐDONOROS ÁTÜLTETÉSSSEL HAMARABB SEGÍTHETNEK

Hatvankilenc beteg kapott vesét tavaly Szegeden

Rekordszámú vesetranszplantációt végeztek el tavaly a szegedi klinikán, az élődonoros átültetések száma azonban még mindig nagyon alacsony. Bár a világ legjobb módszerével operálnak, a betegek nem szívesen teszik ki ennek szeretteiket, és ódzkodva fogadják el szervüket. Enélkül azonban átlagosan három évig vár most a listán szereplő több mint száz régiós beteg új vesére.

DÉL-ALFÖLD, SZEGED
TIMÁR KRISZTA

– Közel egy évig jártam dialízisre, mielőtt vesét kaptam – mesélte Frick Krisztián. – Amikor 2017 decemberében kiderült, hogy súlyos vesebeteg vagyok, elkezdődtek a kivizsgálások, és májusban felkerültem a transzplantációs listára.

A Bács-Kiskun megyei, császártöltési férfi ezzel egyike lett a régió több mint száz betegének, akik vesére várnak.

3.»

Az élődonoros transzplantáció eredményesebb, mégis kevesen vállalkoznak rá. ILLUSZTRÁCIÓ: MTI

A VÁRÓLISTA ÁTLAGOSAN HÁROM ÉV – ÉLŐDONOROS ÁTÜLTETÉSSSEL RÖVIDEBB

Hatvankilenc beteg kapott vesét tavaly Szegeden

DÉL-ALFÖLD, SZEGED
FOLYTATÁS AZ 1. OLDALRÓL

– Először bíztam benne, hogy idegen donortól kaphatok szervet. Nyáron viszont édesanyám egyszer csak felvetette, hogy kivizsgáltatná magát, hátha tud segíteni. Ezt követően pedig apukám is kezdeményezte ugyanezt. Ők nem voltak alkalmas donorok, így a feleségem és a testvérem is belefogott a kivizsgálásokba. Feleségem, Ági a kezdetektől fogva biztatott, hogy minél előbb végezzük el az élődonoros transzplantációt. Ő is alkalmas lett volna donornak, és szeretett volna segíteni rajtam. Végül az én döntésem volt, hogy a testvéremtől fogadom el a vesét, mert a genetikai egyezés jobb esélyeket adott. Helyettem is elkísérte az összes kivizsgálásra a testvéremet, rengeteg ügyintézészt bonyolított le.

SOKKAL KÖNYVEBB AZ ÉLETE
Krisztián úgy fogalmazott, nem volt könnyű elfogadnia, hogy Anita egyik szervét felajánlja neki. A kétgyermekes édesanya számára is nehéz időszak volt, amikor megműtötték őket. – Izgultam nagyon, mi fog történni, de úgy

Kis kockázattal tud bárki segíteni a szerettein – hívja fel a figyelmet László György. FOTÓ: KARNOK CSABA

voltam vele, Krisztiánnak is van családja, rá is szükség van még. Ráadásul így könnyebbé válhatott az élete – fogalmazott Angeliné Frick Anita.

A transzplantációt Szegeden végezték el tavaly novemberben. Azóta Krisztiánnak nem kell dialízisre járnia, mi több, két hete ismét elkezdhetett dolgozni. – Sokkal könnyebb az életem, újra egészségesnek érezhetem magam, és

Testvérétől, Anitától kapott vesét Frick Krisztián.

szerencsére Anita is teljes értékű életet élhet, miközben az enyémet is megmentette – fogalmazott a 44 éves férfi.

AZT IS ELFOGADJÁK, AMIT MÁS NEM

Szegeden tavaly Krisztiánén kívül 68 veseátültetést végeztek még el – soha nem volt ilyen sok transzplantáció a klinikán.

– Ezeknek a műtéteknek a száma elsősorban attól függ,

élődonoros átültetésre is van lehetőség. Bár ez a fajta transzplantáció sokkal jobb eredményeket hoz, mint amikor egy halott szervét ültetik át, hazánkban még mindig nagyon kevés ilyen műtétet tudnak elvégezni. A szegedi tavalyi 69-ből például csak 8 volt ilyen operáció. Ennek oka pedig elsősorban az, hogy a betegek nem akarják elfogadni, hogy családtagjukat – hiszen csak közeli hozzátartozó jöhet szóba – miattuk „megcsonkítják”.

HÁROM-NÉGY NAP, ÉS FÖLÉPÜL A DONOR

– Aki felkerül a transzplantációs listára, tájékoztatást kap erről a lehetőségről. A világ legjobb módszerével dolgo-

zunk: laparoszkópos műtéttel távolítjuk el a donor szervét, amely a legkisebb megterhelést jelenti számára, és három-négy nap után szövődésmenyesen felépülhet. Kis kockázattal tud tehát bárki segíteni ezzel a szerettein. Tizenöt éve mégsem tudjuk 20 százalék fölé tornáztatni ezeket az operációknak az arányát – mondta el László György, az SZTE Sebészeti Klinika tanszékvezető professzora. Megjegyezte: a betegnek is jobb ez a fajta transzplantáció, hiszen a szerv kevés ideig van testen kívül. – És bár furcsának tűnhet, de mindig megfigyelhető egy bizonyos érzelmi faktor. Ezek a szervek ugyanis még akkor is jobban funkcionálnak, ha nem volt tökéletes az antigénegyezés – tette hozzá a professzor.

A szervekre várók száma egyébként évről évre növekszik, miközben az átültethető szervek száma nagyjából állandó. Ezért lehet egyre több beteg számára az élődonoros transzplantáció a legjobb lehetőség, amely az adományozó számára is járhat előnyökkel. Például azért, mert a műtét előtt alapos kivizsgáláson kell átesnie. Volt, akinek éppen ez mentette meg az életét, hiszen olyan betegséget fedeztek fel nála az orvosok, amelyről korábban sejtése sem volt. És bár donor nem lehetett, de problémájával még időben orvoshoz került.

ÉLŐDONOROS ÁTÜLTETÉS

8
műtét

A tavaly Szegeden elvégzett 69 vesetranszplantációból 8 alkalommal ültettek be élő donorból kivett szervet.

hányan és milyen régóra várakoznak a listán – mondta el Szederkényi Edit, az SZTE Sebészeti Klinika transzplantációs osztályvezetője. – Amióta 2013-ban az Eurotransplant-hoz csatlakoztunk, sokkal egyszerűbb megfelelő vesét találni a betegeknek. Ráadásul mi a „bevallalósabb” centrumok közé tartozunk: sokszor azokat a szerveket is elfogadjuk, amelyeket mások esetleg nem kérnek. Sok helyen nem szívesen ültetnek be például idős donoroktól származó szervet. Mi azonban úgy látjuk, ez is jobb, mint ha semmilyen segítséget nem kap a beteg.

Az átlagos várakozási idő jelenleg három év. Ez azonban lényegesen lerövidíthető, ha

MEGKÉRDEZTÜK SZEGEDI OLVASÓINKAT

FELAJÁNLANÁ VALAMELYIK SZERVÉT ÁTÜLTETÉSRE?

SÁPI ORSOLYA gyógytornász:

– Erre szerintem egyértelmű a válasz. Igen, bevallalnám, ha családtagról lenne szó. Egészségügyben dolgozom, így képen vagyok a transzplantációkkal egy bizonyos szinten.

SZABÓ ZOLTÁN humánkineziológus:

– Ez nagyon komoly dolog, és felelősséggel jár. El kellene gondolkodnom előtte, megfontolni a kockázatokot. Foglalkoztatott már a téma, de ezt a helyzet dönti el szerintem.

ÖRDÖGNÉ KOTOGÁNY ILONA nyugdíjas közgazdász:

– Igen, ha megmenethetném ezzel a gyerekeim vagy a férjem életét. Filmmeken is sok hasonló történetet lehet látni, és olvasni is nap mint nap. Ha úgy adódna, akkor családtagokért mindenképp.

GÁBOR MILÁN gépkezelő:

– Szerintem ezen nem kell gondolkodni. Ha egy családtagomról lenne szó, vagy egy hozzám közel állóról, akkor nem is kérdés, hogy igen. Nem tudom, ezen ki tűnődne, ha tényleg nagy baj lenne.